

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 28/15

Møtedato: 16.06.2015

Dato: 05.06.2015

Arkivsaknr: 2014/1649-KIH

Høringsuttalelse - Ny UiB strategi 2016-2022

Bakgrunn

I høringsbrev datert 26.03.15 mottok Det humanistiske fakultet utkast til ny UiB strategi for perioden 2016 – 2022. Høringsutkastet ble videresendt til institutter og sentre og alle har kommet med høringsuttalelser, etter egne interne prosesser. Disse innspillene danner basis for fakultetets utkast til hørings svar som her legges frem for Fakultetsstyret til drøfting og vedtak. Innkomne høringsuttalelser vil også følge fakultetets hørings svar til universitetsledelsen.

Universitetsledelsen planlegger å legge frem et endelig forslag til strategi for vedtak i Universitetsstyret 28. august 2015

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar vedlagte hørings svar på utkast til ny UiB strategi 2016-2022, med de endringsforslag som fremkom i møtet.

Dekan får fullmakt til å innarbeide endringsforslag og ferdigstille høringsuttalelsen.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Vedlegg

- Utkast til hørings svar fra Det humanistiske fakultet
- Høringsuttalelse fra SVT og SKOK
- Høringsuttalelse fra AHKR
- Høringsuttalelse fra IF
- Høringsuttalelse fra GA
- Høringsuttalelse fra FoF
- Høringsuttalelse fra LLE
- Høringsuttalelse fra HSU
- Oversendelsesbrev fra universitetsledelsen

Høringssvar fra Det humanistiske fakultet – Ny strategi for universitetet i Bergen 2016-2022

Til Universitetsledelsen

Vi viser til høringsbrev datert 26.03.15. Saken har vært sendt til institutter og sentre ved HF, og alle enhetene har levert høringsinnspill som igjen er basert på egne interne prosesser. Høringssvarene fra instituttene og sentrene er vedlagt og danner grunnlaget for fakultetets høringssvar. Høringen er behandlet i fakultetsstyremøte 16.06.2015.

Forslag til ny universitetsstrategi for 2016-2022 oppleves generelt som et gjennomarbeidet og velstrukturert dokument. UiB fremstår der som et universitet med faglig bredde og forankring i klassiske universitetsidealer som akademisk frihet og kritisk refleksjon.

Strategiens «Vi skal»-målsettinger balanserer faglig bredde, sterke fagdisipliner, spissede satsinger og tverrvitenskapelige satsinger på en god måte. Det er viktig at langsiktig satsing på grunnforskning fremheves som UiBs fremste kjennetegn.

Det humanistiske fakultet støtter ambisjonen om å satse på og utvikle fremragende forsknings- og undervisningsmiljøer. Derfor er den store bredden i UiBs fagportefølje en verdi det er viktig å ta vare på.

Fakultetet er tilfreds med at begrepet «breddeuniversitet» gis en tydelig rolle i beskrivelsen av UiBs egenart og fortrinn. Begrepet innebærer en anerkjennelse av det rike mangfold av fagmiljøer fakultetet sitter inne med og som ikke minst bidrar til å profilere UiB sammenlignet med mer profesjonsbaserte og smalere universiteter og høyskoler.

Samtidig stiller fakultetet seg kritisk til at grunnforskningen, som så sterkt fremheves i første del av dokumentet, blir mer usynlig senere i teksten til fordel for utfordringsorientert forskning og mer instrumentell tenkning. De generelle målsettingene i strategien følges opp i del 2, der man beskriver utvalgte virkemidler for strategiperioden. Her oppstår det en del mulige prioriteringsdilemmaer i forholdet mellom grunnforskningen og satsingsområdene. Det blir et sentralt spørsmål hvordan prioriteringen av kostbare enkelttiltak og klynger vil påvirke finansieringen av grunnforskningen og den virksomheten som blir liggende utenfor hovedsatsingene, men som ikke desto mindre utgjør en vesentlig del av kjernevirksomheten ved breddeuniversitetet UiB.

Det er for oss viktig at de betydelige investeringene i seks klynger strategien synes å forutsette, ivaretar en nødvendig balanse, slik at det enkeltes fakultets bidrag til finansieringen reflekterer fakultetenes og fagmiljøenes potensielle deltakelse og gevinst. Mange fagmiljøer ved HF har potensiale til å yte verdifulle bidrag til de foreslåtte klyngene, og det er viktig at dette potensialet blir utnyttet når klyngene skal konkretiseres.

På samme tid er det nødvendig å være oppmerksom på at UiBs humanistiske fakultet, i likhet med sterke humanistiske fakulteter annensteds, har en stor faglig bredde med store og små fagmiljøer der en finner internasjonalt ledende enkeltforskere og forskningsmiljøer som ikke kommer til å omfattes av de særlige satsningene strategidokumentet legger opp til. Det er derfor en svakhet ved utkastet at det ikke beskriver konkrete strategier for å ivareta all den

verdifulle forskningen av høy internasjonal kvalitet som ikke ligger innenfor rammene for klynger eller tilgodeses av satsningen på eksternt finansiert prosjektforskning.

Samling i klynger med gevinst i form av tverrfaglighet og interaksjon, er ikke i seg selv nok til å skape miljøer i verdensklasse, selv om det satses store faglige og økonomiske ressurser. Det humanistiske fakultet ønsker at UiB også vil arbeide aktivt for å identifisere miljøer og fagområder der man med relativ beskjeden ressursøkning vil kunne skape forskningsgrupper i verdensklasse og ønsker at dette reflekteres som et virkemiddel i strategien.

Fakultetets hovedbidrag til klyngesatsningen er knyttet til et forslag om å etablere en «middelalderklynge» i samarbeid med Universitetsmuseet. Fakultetet er svært positivt til en slik klynge som vil kunne styrke den historiske, litterære og arkeologiske forskningen og utdanningen ved UiB. Vi stiller oss positive til opprettelsen av en slik klynge, der det vil være naturlig at Det humanistiske fakultet inntar en ledende rolle.

Under «Vi utvikler» er det ikke nevnt noe om U-en i FoU, nemlig «utviklingsarbeid» (faglig og kunstnerisk). Vi foreslår at det legges til et avsnitt som definerer hvilke ambisjoner UiB har for denne delen av virksomheten, slik det er beskrevet i Universitetsloven, § 1-3, d.

Strategien bør romme et punkt om midlertidighet, der det slås fast at stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er en viktig forutsetning for langsiktig strategisk akademisk arbeid.

Språkpolitikk og internasjonalisering: Vi etterlyser tydeligere spor etter det språkpolitiske grunnlaget som UiB vedtok i 2007 med stikkordet «mest mulig parallellspråklig praksis» og kvalitetsmål for god norsk språkbruk. Vi legger i forlengelsen av dette til grunn at det endelige strategidokumentet publiseres på begge de offisielle målformene samt på engelsk.

Endringsforslag til teksten

A1 «Vår virksomhet er tuftet på kjerneverdiene akademisk frihet, nysgjerrighetsdrevet forskning og undervisning»

Begrunnelse: «undervisning» legges til for å gis en mer fremtredende posisjon.

A2 Vi skal utføre vårt oppdrag med engasjement og vise omverden relevansen av forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning.

Begrunnelse: Det kunstneriske utviklingsarbeidet som er en viktig del av UiBs virke bør nevnes eksplisitt.

B3, andre setning. «Tverrdisiplinær forskning og utdanning er av stor betydning for å kunne utvikle ny innsikt (evt. faglige nyvinninger, ny kunnskap) nye metoder og arbeidsformer i møte med de komplekse utfordringene samfunnet står overfor.

Begrunnelse: Tverrdisiplinær virksomhet gir resultater utover metodeutvikling, blant annet utvikling av ny innsikt og nye samarbeidsarenaer. «Arbeidsformer» tar høyde for sistnevnte.

C2, andre setning. «Vi vektlegger vitenskapelig danning, kritisk refleksjon, etisk bevissthet, utøvende ferdigheter og personlig utvikling.»

Begrunnelse: Danningsperspektivet er viktig i nåværende strategiplan, og vi anbefaler at det bibeholdes som et prinsipp som forankrer en rekke verdifulle tiltak og aktiviteter på UiB.

C3. I tillegg til å utdanne "fremtidens problemløsere" er det også innenfor universitetets samfunnsoppdrag å utdanne "fremtidens kritiske stemmer"

D4. «Vi skal videreutvikle dialogen og samhandlingen med offentlige myndigheter, andre beslutningstakere og det sivile samfunn.

Begrunnelse: Vårt samfunnsansvar retter seg mot myndigheter men framfor alt det sivile samfunnet. Dette er en konklusjon fra arbeidsgruppen som avga innstilling om forskningens samfunnsansvar inn til strategiprosessen; i tråd med Universitetsloven, den nylige Romaerklæringen om Responsible Research and Innovation, og ikke minst med UiBs tradisjon og selvforståelse i et lengre tidsperspektiv.

E2. «Vi vil dele kunnskapen vår og gjennom kritisk analyse utfordre kunnskapsfronten og konvensjonelle forestillinger. Gjennom forskning og utdanning skal vi fremme et likestilt, mangfoldig og bærekraftig samfunn».

Begrunnelse: UiB har en tradisjon for å vektlegge likestilling og kjønnsbalanse som viktige prinsipper for all aktivitet ved universitetet.

G5. «Ved å skape læringsarenaer og arbeidsformer som fremmer god faglig og sosial integrasjon der studentene utfordres og dannes til å møte utfordringene samfunnet står overfor.

Begrunnelse: Gode læringsarenaer og arbeidsformer er viktig for rekrutteringen

H4 Ved å oppfordre til og tilrettelegge for forskningsprosjekter og kunstnerisk utviklingsarbeid i skjæringspunktet mellom universitetet og omverden.

Begrunnelse: kunstnerisk utviklingsarbeid er en viktig del av UiBs virksomhet.

I. I beskrivelsen av UiBs bidrag i det offentlige ordsnittet (s10) sies det lite om hvordan man vil legge til rette for økt og forbedret formidling. I lys av tanken om å yte aktive bidrag til formingen av samfunnet synes formidlingsoppdraget for svakt formulert i strategidokumentet.

I3. «Ved at kommunikasjon, formidling og samfunnsansvar blir en enda større del av alle fagmiljøers og ansattes virksomhet.

Begrunnelse: Begrepet «samfunnsansvar» er et nasjonalt og internasjonalt meningsfylt begrep. «Samfunnskontakt» er snevrere og i større grad knyttet til en modell som UiB nå er i ferd med å forbedre. «Fagmiljøer» bør her nevnes; dette er et individuelt, men også kollektivt ansvar. Burde det her kanskje inn "større del", for å ikke antyde at UiBs ansatte i dag ser på samfunnskontakt og formidlingsarbeid som en "unaturlig" del av deres virksomhet.

Del 2.

Tverrfaglighet i vitenskapens og samfunnets tjeneste.

Vi foreslår å endre tittel på underavsnittet

Begrunnelse: I det øvrige dokumentet tilkjennes tverrfaglighet også en betydningsfull rolle i utvikling av ny faglig innsikt, nye metoder og nye arbeidsformer. En overskrift som kun fokuserer på å møte samfunnets utfordringer innsnevrer dette betydningsområdet.

Vi foreslår å endre kulepunkt 3:

- Bruke fagevalueringen av marin og utviklingsforskning reelt og generisk som en ressurs for å videreutvikle tverrfaglig forskning og undervisning i og utenfor klyngene, blant annet ved å etablere organisatoriske overbygninger innen 2016.

Vi foreslår følgende nye kulepunkt:

- Utvikle en handlingsplan for forskningens samfunnsansvar ved UiB innen 2017, herunder en oppfølging og videreutvikling av UiBs eksisterende fokus på bevissthet på etikk, kjønnsperspektiver og samfunnsdialog i forskningen.

Begrunnelse: Den foreslåtte handlingsplanen for samfunnskontakt bør utvides til *samfunnsansvar*. Dette må også ses som et spørsmål om kvalitet og relevans i kunnskapsutvikling og ikke bare i (et foreldet faglig) perspektiv av formidling og synliggjøring.

En god rekrutteringsarena.

I punktet «En god rekrutteringsarena» bør det slås fast at "åpne utlysninger fortsatt skal være normalen ved UiB", men at «Program for særskilt talentfulle forskere» og «Program for å rekruttere internasjonalt ledende professorer» er verktøy som kan benyttes ved behov. For å tiltrekke oss de beste søkerne er det viktig at fremragende forskningsmiljøer utvikles, men det må ikke skapes et inntrykk av at kvalitet kun kan sikres gjennom oppkjøp av toppforskere, innhentning av eksterne prosjekter og etablering av klynger.

Det bør legges til: stabilitet og forutsigbarhet i form av trygge stillingsrammer er et viktig moment i langsiktig strategisk akademisk arbeid.

Synliggjøring av kunnskap.

Vi foreslår at avsnittet får ny tittel: «**Kunnskapsformidling og samfunnsdialog**». Siste kulepunkt foreslås endret til:

- Utarbeide ny handlingsplan for samfunnsansvar innen 2017, se også avsnitt om tverrfaglighet for å møte samfunnets utfordringer.

Under internasjonalisering

Parallellspråklig praksis knyttet til norsk og engelsk skal styrkes i de administrative tjenestene.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2014/1649-TONLU

Dato

20.05.2015

Felles høringsuttalelse fra Senter for kvinne- og kjønnsforskning og Senter for vitenskapsteori

Det vises til høringsutkast for Universitetet i Bergens strategi 2016 – 2022 «Hav – liv – samfunn». Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) og Senter for vitenskapsteori (SVT) vil uttrykke sin tilslutning til både prosessen med å utvikle den nye strategiplanen, samt det overordnede fokuset på akademisk frihet, kritisk refleksjon, bredde og tverrfaglighet i den. SKOK og SVT har strategisk plassering og faglig ekspertise inn mot tverrfaglig forskning, utdanning og formidling som gjør at vi i særlig grad har arbeidet med dette aspektet. Denne tematikken utgjør et av høringsutkastets tyngdepunkt, og det er særlig viktig at det ivaretas på en god måte for å møte de utfordringer som strategiutkastet med rette peker ut.

SKOK og SVT støtter høringsutkastets oppbygging, men ser behov for en ytterligere tydeliggjøring av en aktiv strategi for vitenskapelig danning og allmenndanning, og et mer dialogisk forhold til samfunnet rundt oss, ikke minst med hensyn til forskningens samfunnsansvar. Samfunnsansvaret består av ulike dimensjoner – og vi viser her til innspillet (datert 01.10.2014) fra arbeidsgruppen som ble nedsatt med forskningens samfunnsansvar som mandat. Her skal vi spesielt påpeke at strategiutkastet i liten grad har tatt høyde for etikk- og kjønnspektiver ved forskningen, og også gi konkrete forslag til hvordan disse svakhetene kan korrigeres ved små justeringer og tillegg i teksten.

Vi foreslår følgende justeringer i høringsutkastet:

B3, andre setning. «Tverrdisiplinær forskning og utdanning er av stor betydning for å kunne utvikle **ny innsikt** (evt. faglige nyvinninger, ny kunnskap) nye metoder **og arbeidsformer i møte med** de komplekse utfordringene samfunnet står overfor.

Begrunnelse: Tverrdisiplinær virksomhet gir resultater utover metodeutvikling, blant annet utvikling av ny innsikt og nye samarbeidsarenaer. «Arbeidsformer» tar høyde for sistnevnte.

C2, andre setning. «Vi vektlegger **vitenskapelig danning**, kritisk refleksjon, **etisk bevissthet**, utøvende ferdigheter og personlig utvikling.»

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Senter for vitenskapsteori
Telefon 55582705
Telefaks 55589664
post@svt.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 BERGEN

Besøksadresse
Allegaten 34
Bergen

Saksbehandler
Tone Lund-Olsen
55583312

Begrunnelse: Danningsperspektivet er viktig i nåværende strategiplan, og vi vil på det sterkeste anbefale at det bibeholdes som et prinsipp som forankrer en rekke verdifulle tiltak og aktiviteter på UiB.

D4. «Vi skal videreutvikle dialogen og samhandlingen med offentlige myndigheter, andre beslutningstakere og det sivile samfunn.

Begrunnelse: Vårt samfunnsansvar retter seg mot myndigheter men framfor alt det sivile samfunnet. Dette er en konklusjon fra arbeidsgruppen som avga innstilling om forskningens samfunnsansvar inn til strategiprosessen; i tråd med Universitetsloven, den nylige Roma-erklæringen om Responsible Research and Innovation, og ikke minst med UiBs tradisjon og selvforståelse i et lengre tidsperspektiv.

E2. «Vi vil dele kunnskapen vår og gjennom kritisk analyse utfordre kunnskapsfronten og konvensjonelle forestillinger. Gjennom forskning og utdanning skal vi fremme et likestilt, mangfoldig og bærekraftig samfunn».

Begrunnelse: UiB har en tradisjon for å vektlegge likestilling og kjønnsbalanse som viktige prinsipper for all aktivitet ved universitetet.

F1, andre setning. «Sterke fagmiljøer skaper sterke forskere og dyktige studenter.»

Begrunnelse: UiB har allerede sterke fagmiljøer som er multi-, inter- og i noen grad transdisiplinære. Begrepet «fagdisipliner» er unødig begrensende.

G5. «Ved å skape og videreutvikle virksomhet, læringsarenaer og arbeidsformer som fremmer god faglig og sosial integrasjon der studentene utfordres og dannes til å møte utfordringene samfunnet står overfor. Slik skal studentene bli integrert i et universitetsfelleskap hvor etisk bevissthet, kjønnsperspektiver og kritisk refleksjon er sentrale elementer.

Begrunnelse: Vi foreslår at dette punktet utvides slik at det i større grad reflekterer UiBs eksisterende kjerneverdier, tradisjon og selvforståelse. Etisk bevissthet, kjønnsperspektiver og kritisk refleksjon er tre særlig viktige dimensjoner i arbeidet med å danne studentene til å ta ansvar for samfunnsutfordringene og gjøre studiene relevante og meningsfulle i og for den tid vi lever i.

I3. «Ved at kommunikasjon, formidling og samfunnsansvar blir en naturlig del av alle fagmiljøers og ansattes virksomhet.

Begrunnelse: Begrepet «samfunnsansvar» er et nasjonalt og internasjonalt meningsfylt begrep. «Samfunnskontakt» er snevrere og i større grad knyttet til en modell som UiB nå er i ferd med å forbedre. «Fagmiljøer» bør her nevnes; dette er et individuelt men også kollektivt ansvar.

Del 2.

Tverrfaglighet i vitenskapens og samfunnets tjeneste.

Vi foreslår å endre tittel på underavsnittet

Begrunnelse: I det øvrige dokumentet tilkjennes tverrfaglighet også en betydningsfull rolle i utvikling av ny faglig innsikt, nye metoder og nye arbeidsformer. En overskrift som kun fokuserer på å møte samfunnets utfordringer innsnevrer dette betydningsområdet.

Vi foreslår å endre kulepunkt 3:

- Bruke fagevalueringen av marin og utviklingsforskning reelt og generisk som en ressurs for å videreutvikle tverrfaglig forskning og undervisning i og utenfor klyngene, blant annet ved å etablere organisatoriske overbygninger innen 2016.

Vi foreslår følgende nye kulepunkt:

- Utvikle en handlingsplan for forskningens samfunnsansvar ved UiB innen 2017, herunder en oppfølging og videreutvikling av UiBs eksisterende fokus på bevissthet på etikk, kjønnsperspektiver og samfunnsdialog i forskningen.

Begrunnelse: Den foreslåtte handlingsplanen for samfunnskontakt bør utvides til *samfunnsansvar*. Dette må også ses som et spørsmål om kvalitet og relevans i kunnskapsutvikling og ikke bare i (et foreldet faglig) perspektiv av formidling og synliggjøring.

Klynger for kunnskapsmiljøer i verdensklasse. Vi foreslår følgende tillegg (s.13):

«... bygget på synergier oppnådd gjennom geografisk nærhet og/eller fysisk samlokalisering mellom ulike forsknings- og utdanningsaktører. Eksisterende forskningskompetanse på tverrfaglighet (bl.a. SKOK og SVT) utgjør et kunnskapsfundament for utviklingen av klyngene.»

Synliggjøring av kunnskap. Vi foreslår at avsnittet får ny tittel: «**Kunnskapsformidling og samfunnsdialog**». Siste kulepunkt foreslås endret til:

- Utarbeide ny handlingsplan for samfunnsansvar innen 2017, se også avsnitt om tverrfaglighet for å møte samfunnets utfordringer.

Vennlig hilsen

Matthias Kaiser
Senterleder, SVT

Christine M. Jacobsen
Senterleder, SKOK

Kopi
Lars Helge Nilsen

Det humanistiske fakultet

Referanse

2014/1649-JAHE

Dato

22.05.2015

Ny strategi for UiB 2016-2022 – innspill fra AHKR

Instituttrådet ved AHKR vedtok 21.5.2015 følgende innspill til fakultetets høringsuttalelse til utkastet til UiB-strategi for 2016-2022:

Forslaget til ny universitetsstrategi er i all hovedsak godt. Det profilerer UiB som et forskningsuniversitet forankret i klassiske universitetsidealer der humanistiske fag har en tydelig rolle å spille. Strategiens generelle del balanserer på en god måte forholdet mellom administrasjon og forskning/undervisning og forholdet mellom forskning og undervisning. Også hensynene til faglig bredde og såkalte internasjonalt ledende miljøer, hensynet til fagdisipliner og tverrdisiplinære satsinger og hensynet til den forskningen som skjer innenfor stillingene til de vitenskapelige ansatte og mål om å hente inn eksterne midler, framstilles på en balansert måte. I den overordnede visjonen på side to bør likevel undervisning få en mer framtredd posisjon ved at ordet «undervisning» legges til:

«Vår virksomhet er tuftet på kjerneverdiene akademisk frihet og nysgjerrighetsdrevet forskning og undervisning...»

Strategiens del to («Tiltak, virkemidler og ressurser») inneholder imidlertid dilemmaer og mulig motsetninger som ikke er tydelig formulert. Under punktet «Finansiering for å nå våre mål» slås det først fast at en «stabil og forutsigbar situasjon er avgjørende for at strategien skal lykkes». Deretter slås det fast at bidrags- og oppdragsfinansiering må økes dersom UiB skal «nå målet om å holde høy internasjonal faglig kvalitet». Hvorvidt og i hvilken grad satsingen på å lykkes i eksterne søknadsprosesser skal hente ressurser fra den ordinære virksomheten blir ikke tematisert. Det blir heller ikke presentert noen begrunnelse, eller kostnadsoverslag, for forslaget om å etablere egne representasjonskontorer i utvalgte byer (konkretisert til Brussel, Tokyo og Shanghai på side 16). På dette avgjørende punktet presenteres det ingen konkret strategi for hvordan den forskningen som utføres innenfor rammene av de vitenskapelige ansattes forskningstid kan videreføres og styrkes med sikte på å bidra til at universitet holder et høyt internasjonalt nivå. Det er imidlertid positivt at det slås fast at UiBs interne budsjettfordelingsmodell skal evalueres i 2016 «med sikte på å

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Telefon
Telefaks

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Øysteinsgate 3
Bergen

Saksbehandler
Jan Heiret
55589762

utvikle interne fordelingsmekanismer som gir universitetet og fagmiljøene nødvendig økonomisk handlingsrom». Resultatet av denne evalueringen vil være av avgjørende strategisk betydning for HF-fakultetets mulighet til å opprettholde og videreutvikle sin virksomhet.

Strategiens generelle del inneholder et tallfestet mål om at innen «2022 skal minst 40 % av våre kandidater ha et utvekslingsopphold som del av sin grad» (s. 8). Instituttet er enig i målet om å øke andel av studenter som reiser på utveksling, men er usikker på om det er formålstjenlig å sette måltallet så høyt.

Det viktigste strategiske grepet i strategien er etableringen av seks såkalte klynger. Igjen er det uklart om, og i hvilken utstrekning, denne satsingen skal finansieres ved å overføre ressurser fra den ordinære virksomhet ved fakultetene og instituttene. Her kan det ligge en konflikt mellom disiplin- og fakultetsforankret forskning og utdanning og tverrfaglig satsing. Særlig kan den omfattende utbyggingen av bygninger og infrastruktur til klima-, medie- og energi- og teknologiklynger gå på bekostning av grunnfinansieringen av HF-fakultetet. Det er en grunnleggende svakhet ved utkastet at den ikke inneholder konkrete strategier for forskning som ikke drives innenfor rammene av klynger eller eksterne prosjekter. Gjennomgående gis det et inntrykk av at «tverrdisiplinær forskning» kun kan drives utenfor de etablerte instituttene og fakultetene. Strategien tar dermed verken høyde for at forskere forankret i en disiplin som hovedregel i dag samarbeider flerfaglig både nasjonalt og internasjonalt og at HF ved sine stor-institutter og forskergruppeorganisering har en flerfaglig struktur, som nettopp skal legger til rette for samarbeid på tvers av disiplingrensene. For HF-fagenes del er det dessuten viktig at UiB foretar strategiske prioriteringer også for å styrke individuell forskning, publisert i monografier eller som artikler, og på den måten anerkjenner at også dette kan være internasjonal toppforskning.

HF's del av klyngesatsingen er knyttet til et forslag om å etablere en «middelalderklynge med Universitetsmuseet som arena...». AHKR stiller seg positiv til en slik klynge som vil kunne styrke den historiske og arkeologiske forskningen og utdanningen ved instituttet og middelalderforskningen mer allment ved HF-fakultetet. Instituttet vil imidlertid understreke at en slik satsing må konkretiseres i nært samarbeid med de aktuelle forskningsmiljøene og at begrepet klynge her ikke, som tilfellet er med de andre satsingene, kan forstås som en intensjon som samlokalisering. Universitetsmuseets rolle må også avklares. Vi forutsetter at museet ikke skal gis en lederrolle i en slik klynge. Det må også avklares hvem som skal ha ansvaret for, og finansiere, kontakten med «regionale aktører» og være «pådriver i lokal- og nasjonal kunnskapsformidling».

I punktet «En god rekrutteringsarena» bør det først slås fast at åpne utlysinger fortsatt skal være det viktigste strategiske grepet for å sikre at vi rekrutterer de beste forskerne. «Program for særskilt talentfulle forskere» og «Program for å rekruttere internasjonalt ledende professorer» bør deretter presenteres som tiltak som kan benyttes i særskilte tilfeller. Også for å tiltrekke oss de beste søkerne er det av avgjørende betydning at eksisterende gode, og fremragende, forskningsmiljøer videreutvikles. Det er derfor viktig at det foretas strategiske prioriteringer som bygger opp under denne virksomheten, og at det ikke skapes et inntrykk av at kvalitet (kun) kan sikres gjennom oppkjøp av toppforskere, innhenting av eksterne prosjekter og etablering av klynger.

AHKR ser det som meget positivt at strategien avsluttes med et punkt om evaluering, der det slås fast at alle ledd i organisasjonen i 2019 vil bli involvert i en «gjennomgang og evaluering av våre virkemidler og tiltak» (s. 17).

Vennlig hilsen

Jan Heiret
Instituttleder

Det humanistiske fakultet

Referanse

2014/1649-ÅSJ

Dato

28.05.2015

Hørings svar fra Institutt for fremmedspråk – UiB strategi

Vi viser med dette til høringsutkast for UiBs strategi 2016-2022 «Hav-liv-samfunn» og vil med dette komme med Institutt for fremmedspråk (IF) sine synspunkter på utkastet. Høringen ved IF har vært behandlet på følgende vis: Høringssaken ble sendt rundt til alle ansatte 15.april med frist for innspill 12.mai og den ble den drøftet i FFU-møte 13.mai. Det kom kun ett individuelt innspill til høringen, men momenter fra diskusjonen i FFU er tatt inn i høringssvaret. Høringssvaret ble tatt opp til diskusjon og vedtatt på instituttrådsmøtet 28.5.2015.

Generelt sett mener vi at utkastet til strategi har en god form og at innholdet er strukturert på en tydelig og god måte. Vi mener også at prosessen med utformingen av utkastet har vært god, ettersom det har vært muligheter for alle til å komme med innspill under hele prosessen.

Når det gjelder de tre stikkordene i overskriften ser vi det som positivt at de humanistiske fagene lett kan finne sin plass under disse, ettersom de humanistiske fagene nettopp søker å forstå menneskenes *liv* og uttrykk (historisk, språklig, filosofisk og estetisk) og menneskenes rolle i endringer i *samfunnet* (sosialt, miljømessig, kulturelt).

I strategiens side 12 heter det at «Universitetet i Bergens fremste virkemiddel for å videreutvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer er å etablere kunnskapsklynger». Det er vanskelig for IF å se hvor forskningen vår er tenkt plassert i disse klyngene. Vi har forskere på klimadiskurs og vi har forskere innen middelalderens språk- og litteraturer som kan bidra til to av disse klyngene. Vi er likevel bekymret for i hvilken grad denne sterke satsingen på klynger vil gå ut over finansieringen av grunnforskning som faller utenfor de seks foreslåtte klyngene.

I innspill til strategien kommer det fram at utkastet har en noe instrumentell tilnærming til utdanning og forskning, og vi registrerer også at dannelsesaspektet er utelatt i strategien.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for fremmedspråk
Telefon
Telefaks 55584260

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydneplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Åse Johnsen
55582290

Ordene "verdensklasse" og "verdensledende" brukes flere steder i strategidokumentet, noe som er problematisk fordi de er moteord i utdanningssammenheng og det ikke er tydelig hva de egentlig betyr. Universitetets høye ambisjoner bør kunne dekkes av uttrykk som "høy internasjonal standard" og "ledende forskningsmiljøer", som også brukes i dokumentet.

I strategien legges det vekt på tverrfaglig forskning og samarbeid, noe instituttet stiller seg positivt til. Denne satsningen står imidlertid i kontrast til nedleggingen av en rekke tverrfaglige studieprogram i 2010, som kunne vært videreutviklet med tanke på ytterligere forsknings- og utdanningssamarbeid både internt ved HF-fakultetet og med andre fakultet.

I strategien legges det opp til et mål om en gjennomføringsgrad på 70 % innen 2022 (G1-G9), noe som også er et viktig mål for IF. De økonomiske kuttene fakultetet opplever nå gjør imidlertid at flere av våre fag har en så lav bemanning at det kan gå utover kvaliteten i undervisningen. Vi ser derfor positivt på at UiBs interne budsjettfordelingsmodell skal evalueres i 2016 og håper at dette vil føre til at våre undervisningsintensive fag vil bli tilgodesett med tilstrekkelige midler til å opprettholde både bredde og kvalitet i undervisningen.

Når det gjelder punktet om gjennomføringen til Ph.d.-stipendiater (G9) har vi fått et innspill som går på at det er viktig å understreke at både kandidatene selv og veiledere har et ansvar for at kandidatene fullfører.

Ettersom vi på vårt institutt er svært opptatt av at kunnskaper i andre språk gir tilgang til andre kulturer og kulturelle uttrykk, noe som igjen er viktig for å forstå og ha toleranse for andre menneskers tenkesett, ser vi det som svært positivt at UiB ønsker å satse på økt språkopplæring for vitenskapelige og administrative ansatte og for studenter. Dette vil etter vår mening heve kvaliteten på internasjonaliseringsvirksomheten ved UiB.

Vennlig hilsen

Åse Johnsen
instituttleder

Det humanistiske fakultet

Referanse

2014/1649-MOU

Dato

26.05.2015

Høringsuttalelse fra Griegakademiet: Utkast til Universitetet i Bergens strategi 2016-2022

Griegakademiet mener at utkastet til ny strategi for UiB i all hovedsak er godt utformet og har et riktig omfang. Vi slutter oss til ambisjonsnivået og vi støtter også utvikling av kunnskapsklynger som virkemiddel. I denne sammenhengen er vi også positive til vektleggingen av tverrfaglighet i planen.

Strategiplanen vil antagelig innebære mer satsing på de sterke fagmiljøene, og utviklingen av kunnskapsklynger vil også være ressurskrevende. Samtidig betones at UiB fortsatt skal være et breddeuniversitetet. Det er nødvendig å balansere disse hensynene godt slik at det er mulig å opprettholde god kvalitet og utvikling også i fag som faller utenfor klyngene. Vi understreker dessuten at tverrfaglig kunnskapsutvikling må forankres i solid, spesialisert og disiplinbasert faglighet.

I strategiplanen brukes betegnelsen "helsefagene" som vi oppfatter som noe begrensende. Det er mange fagmiljø, for eksempel på HF, som arbeider med helse-forskning, og en åpnere formulering kunne vært ønskelig med tanke på den tverrfaglige bredden i denne klyngen.

Vi antar at kunstnerisk utviklingsarbeid forstås som en del av forskningsbegrepet i teksten, men vi mener likevel det er helt nødvendig å presisere dette og dessuten omtale kunst og kunstnerisk forskning og utviklingsarbeid mer eksplisitt. Vi viser i denne sammenhengen til hvordan dette er gjort ved andre universiteter, spesielt NTNU og UiT.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Griegakademiet - Institutt for musikk
Telefon 55 58 69 50
Telefaks 55 58 69 60
grieg@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Lars Hillesgt. 3
Bergen

Saksbehandler
Mona Vervik Uthaug
55586955

I en tidlig fase av arbeidet med strategien var også en kultur/kunstklynge omtalt. I Bergen er det svært gode forutsetninger for en slik klynge, der samspill med de mange sterke og internasjonalt orienterte kulturinstitusjonene vil være naturlig. Vi mener fortsatt at en slik satsing vil være riktig for ”byuniversitetet” og anbefaler derfor at en slik klynge innarbeides igjen i strategien.

Vennlig hilsen

Frode Thorsen
instituttleder

Mona Vervik Uthaug
seniorkonsulent/studieleder

Kopi
Kim Ove Hommen

Det humanistiske fakultet, sekretariatet

Postboks 7805
5020 Bergen

Deres ref

Vår ref

Dato

2014/1649-REL

22.05.2015

Hørings svar fra FoF

UiBs utkast til ny strategi ble sendt til alle ansatte ved FoF med oppfordring om å komme med innspill til høringsuttalelse via epost, som instituttleder kunne innarbeide for FoFs høringsnotat. Ingen slike innspill er kommet. Vi har instituttrådsmøte torsdag i neste uke, der dette brev vil bli lagt fram til eventuelle korrigeringer og tillegg, og disse vil bli ettersendt umiddelbart etter instituttrådsmøtet.

FoF er i utgangspunktet positiv til den form og det innhold UiBs strategi nå har fått. Vi merker oss spesielt at strateginotatet både vektlegger betydningen av den langsiktige satsing på grunnforskning, samtidig som det vektlegger bredde og tverrfaglighet. Det er også gledelig at UiB ønsker å satse på utvikling av ledende internasjonale forskningsmiljøer. Disse tre overordnede grunnprinsipper for UiBs satsing, faglig tyngde, tverrfaglighet, og internasjonal toppforskning, vil fungere godt når vanskelige avveininger om prioriteringer skal tas i årene som kommer.

Imidlertid ville det være ønskelig om strategiens del 2 om tiltak, virkemidler og ressurser mer eksplisitt tok stilling til hvordan UiB kan oppnå sine strategiske mål. Det er helt åpenbart at UiB har sterke miljøer i marinforskning og geovitenskapene, inkludert klimaforskning, og at dette er områder som bør styrkes. Gitt realistiske forutsetninger om tilgjengelig ekstern finansiering er det imidlertid tvilsomt om UiB vil kunne klare å bygge opp andre internasjonale toppmiljøer innenfor ressurskrevende fagområder. Her vil UiB tape sammenlignet med utenlandske miljøer, og til dels andre norske miljøer, med mye lettere tilgang til de økonomiske og faglige ressurser som kreves. Samling av eksisterende miljøer i «klynger», med gevinst i form av tverrfaglighet og interaksjon, vil ikke være nok til å skape

miljøer i verdensklasse. Det vil kreve en betydelig satsing på faglige og økonomiske ressurser i tillegg. Vi mener det UiB bør kunne identifisere miljøer og fagområder der en med relativ beskjeden ressursøkning vil kunne skape forskningsgrupper i verdensklasse, og at dette bør reflekteres som et virkemiddel i UiBs strategi.

Vennlig hilsen

Reidar K Lie
instituttleder / professor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2014/1649-SIF

Dato

21.05.2015

Hørings svar fra LLE om utkast til UiBs strategi 2016-2022 *Hav, liv, samfunn*

Innledende kommentarer

Denne høringsuttalelsen fra LLE samler momenter fra instituttets fagmiljøer, og kommenterer utkastet til strategidokument både generelt og i detalj – i denne rekkefølgen. Uttalelsen er utarbeidet av en redaksjonskomité og enstemmig vedtatt av instituttrådet 21.05.2015 gjennom behandling på sirkulasjon.

Struktur og overordnede ambisjoner

En generell innvending mot utkastet til strategidokument er at det kan virke noe ubalansert: Første del legger vage premisser for svært konkrete tiltak. Dermed er strategidokumentets andre del mer betydningsfull og slagkraftig enn første del. Strategiutkastet er delt i to, med en "visjons- og måldel" fulgt av en "tiltaksdel" (her er siste del kalt "Del 2", mens første del ikke har noen tilsvarende betegnelse). Det strukturerende grepet i dokumentets første del er UiB som en *aktiv* institusjon: "Vi utforsker", "Vi utdanner", "Vi utvikler" og "Vi utfordrer". Grepet i seg selv fungerer godt, og presenterer i slagsordsform et grunnlag for formuleringen av UiBs mål. Oppbygningen fra en åpen beskrivelse av idealer (pkt. A til E) via en formulering av mål (pkt. F til I) og tiltak (i "Del 2") er logisk, men legger til rette for en del unødvendige gjentakelser som bidrar til å gjøre dokumentet noe lengre enn det som kanskje er hensiktsmessig.

Gjennomgående er betydningen av de tematiske nøkkelordene "Hav", "Liv" og "Samfunn" svakt beskrevet i første del. Et forslag til forbedring vil være å legitimere de tre nøkkelordene tydeligere: Hvorfor "hav", hvorfor "liv", hvorfor "samfunn"? Kunne strategiens temaord også vært klarere *faglig* forankret i strategidokumentets første del? Svarene kommer, men først og fremst i andre del, og da i form av konkrete tiltak. Dermed fremstår dokumentet som litt retningsløst – som en liste over virkemidler uten et overordnet mål. Viljen til gjennomføring er tydelig, mens forankringen ligger på et administrativt og institusjonelt nivå.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Telefon 55582400
Telefaks 55589660

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydneplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Siri Fredrikson
55589375

Lest som profileringsdokument er utkastet kanskje noe utydelig. Under kulepunkt F3 heter det at man “aktivt” skal “prioritere, profilere og tilrettelegge for faglig utvikling innenfor temaene hav, liv og samfunn”: Hva betyr de tre temaordene her? Tydeligere avgrensninger enn “tema” trengs for å legitimere – både universitetspolitisk og retorisk – disse prioriteringene. Strategidokumentets første del kunne vist tydeligere hva som legges i disse temaene som *satsingsområder*. Siktes det til spesifikke fagmiljø (utover det som presenteres i beskrivelsene av klyngesatsingen på ss. 13–14), eller er tanken at breddeuniversitetet generelt skal kunne definere seg innenfor vide rammer?

LLE gir støtte til intensjonen i punkt A5 “Vi skal ha betydning globalt, spille en tydelig rolle nasjonalt og være et lokomotiv for kunnskapsbyen Bergen og kunnskapsregionen Vestlandet.” og gjentakelsen gjennom formuleringen om “nasjonalt ansvar” i G7. Eksempelet teatervitenskap viser at fakultetet og instituttet allerede har tatt konsekvensen av denne typen strategisk vurdering.

På side 9, i overskriften som skal dekke samfunnsområdene som UiB skal samhandle med, bør man også få med kultursektoren som samarbeidspart for humanistiske fag, for eksempel ved å bruke betegnelsen “samfunns- og kulturliv” i stedet for “samfunnsliv”.

Under “Vi utvikler” (s. 5) er det ikke nevnt noe om U-en i FoU: nemlig “utviklingsarbeid” (faglig og kunstnerisk). Hvilken status har denne typen arbeid, som skiller seg definitorisk fra forskningsarbeid, i dokumentet? Og hvilke ambisjoner har UiB for denne delen av vår virksomhet og vårt samfunnsoppdrag, slik det er beskrevet i Universitetslovens § 1-3, d?

Bredde og vitenskapssyn

LLE er tilfreds med at begrepet “breddeuniversitet” har overlevd strategidiskusjonene. Det er viktig for HFes mange fagmiljøer. Vi merker oss likevel at et fjerde nøkkelord ser ut til å prege strategidokumentet, og sier noe om vitenskapssynet som dominerer i teksten: Flere steder blir vitenskap definert som “problemløsning”. Fra et humanistisk perspektiv kan dette se ut som et noe fortegnert bilde av hva vitenskap er eller kan være ved UiB. Her etterlyser vi en noe sterkere vektlegging av den “problematisering” som all forskning også hviler på. I strategidokumentets første avsnitt beskrives fundamentet for universitetets virksomhet som “kjerneverdier akademisk frihet og nysgjerrigdrevet forskning; kritisk refleksjon, åpenhet og dialog. Vårt oppdrag er å bidra til fremragende forskning, utdanning og innovasjon». Man kunne tenke seg at den “kritiske refleksjonen” ble noe mer fremhevet i den videre konkretiseringen, og ikke bare i underpunktet “Vi utfordrer”. Kritik er en grunnleggende del av – ja, en forutsetning for – “utforskning” og “utvikling”. Og i tillegg til å utdanne “fremtidens problemløsere” er det også innenfor universitetets samfunnsoppdrag å utdanne fremtidens “kritiske stemmer”.

Pkt. E5, som forsvarer et “sterkt og levende universitetsdemokrati”, er viktig. Det er ikke minst nødvendig å opprettholde disse formuleringene i den kommende diskusjonen om økt politisk styring av Universitetets ledelse.

Formidling og etikk

UiB har i dette strategidokumentet prisverdige ambisjoner om å være en viktig samfunnsaktør. I dokumentets siste avsnitt heter det at UiB ønsker å være “en sentral premissleverandør i utformingen av dagens og morgendagens samfunn” (s. 17). Her kunne muligens grenseoppgangen mellom UiB og myndighetene vært tydeligere – er universitetet å betrakte som en selvstendig aktør, eller utfører vi vårt samfunnsmessige bidrag ved at gi

beslutningstakere informasjon om det de skal fatte beslutninger om? I en slik sammenheng står forskningsetiske spørsmål helt sentralt. Men etikk og forskningsetikk har ikke fått særlig stor plass i dette strategidokumentet, annet under kulepunkt B2, der det heter: “All vår forskning skal preges av høy etisk bevissthet og tydelig samfunnsansvar”. Det kunne gjerne tas inn et avsnitt i del 2 som omhandler etikk, både etikk i forskningen, og etiske spørsmål knyttet til samfunnsmessig bruk av forskningsresultater. Slik ville man også gitt et indirekte svar på spørsmålet som tvinger seg frem i møte med strategidokumentets første slagord – “Kunnskap som former samfunnet” –, nemlig: *Hvordan* former kunnskap samfunnet?

I beskrivelsen av UiBs bidrag i det offentlige ordskiftet (s. 10) sies det lite om hvordan man vil legge til rette for økt og forbedret formidling (utover at man ønsker å bli “ledende i Norge på [sic] digital formidling”), og det sies ikke noe om hvordan det omfattende formidlingsarbeidet som allerede gjøres skal ivaretas og synliggjøres. Heller ikke under beskrivelsen av tiltak for å skape “Infrastruktur for forskning, utdanning og formidling” (s. 14) er formidlingsleddet synliggjort i noen særlig grad. Her kunne vi ønske oss en satsing på formidling som løfter denne delen av virksomheten enda tydeligere frem. Det finnes ingen nasjonal enighet om hvordan formidling skal “telles”, så her har UiB en mulighet til å gå foran med et godt eksempel ved å skape en infrastruktur som oppvurderer formidlingsarbeidet!

I lys av tanken om å yte aktive bidrag til formingen av samfunnet mener vi alt i alt at UiBs formidlingsoppdrag er for svakt formulert i strategidokumentet. Det ser ut til å være innbakt i de mange tiltakene og i beskrivelsene av dialogen og samhandlingen med samfunnet, men hvorfor ikke et eget punkt om “Vi formidler”? Vi mener også at noen av formuleringene om formidling er for defensive (gitt at ambisjonen er å være “en sentral premissleverandør”). Under kulepunkt I3 heter det at “[...] kommunikasjon, formidling og samfunnskontakt blir en naturlig del av alle ansattes virksomhet” – til det må man nesten spørre: *Er* det ikke allerede det? Burde det kanskje inn et “enda mer” eller “større del” her, for ikke å antyde at UiBs ansatte idag ser på samfunnskontakt og formidlingsarbeid som en “unaturlig” del av deres virksomhet?

Forskerutdanning

Forskerutdanningen er først og fremst ivaretatt gjennom punkt B6 og G9 i dette dokumentet. Det er positivt at forskerutdanning nevnes som et element som skal ha forankring både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og at stipendiatene skal ha mulighet til å delta i aktiviteter på disse ulike nivåene. Det er også verdt å merke seg at forskerutdanningen skal bidra til gjennomføring på normert tid. Likevel står det ikke eksplisitt hvordan forskerutdanningen skal være organisert på de ulike nivå, noe som bør gi det enkelte fakultet/institutt noe frihet når det gjelder utforming. Dette kan være positivt for fagmiljøenes selvråderett og selvstendighet, men kan muligens også ha betydning for viljen til bevilgning til dette formålet hos universitetet sentralt i den forstand at både det faglige og økonomiske ansvaret blir lagt til instituttene alene. I tillegg er det viktig å sørge for at stipendiatene er sikret et likeverdig tilbud.

Midlertidighet

Strategidokumentet ser ikke ut til å formulere noen strategi for å redusere midlertidighet. Det heter at “en stabil og forutsigbar økonomisk situasjon er *avgjørende* for at strategien skal lykkes” (s.11, vår uth.). Det står også på s. 12 at “universitetet skal ha en lønns- og personalpolitikk som bidrar til å nå våre strategiske mål og bygger på universitetets kjerneverdier”. Stabilitet og forutsigbarhet på arbeidsplassen i form av trygge stillingsrammer kan også være et viktig moment i nettopp langsiktig og strategisk akademisk arbeid. Under

punktet “En nyskapende og formålstjenlig organisasjon” (s. 12) kunne det vært plass til et punkt om midlertidighet.

Klyngesatsinger

UiBs oppdrag, slik det er formulert i Universitetsloven (§ 1–4), gir oss et “særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger”. Det er i denne sammenheng gledelig å registrere at Universitetsmuseet blir samlingspunkt for en planlagt klynge for middelalderforskning. Vi håper denne satsningen vil bli fulgt opp av en tilsvarende satsning på andre fagområder der UiB har et betydelig nasjonalt og regionalt ansvar.

Også andre fagmiljøer etterlyser mulige klyngeetableringer som gir plass til kulturhistoriske og kulturforvaltende perspektiver, både i og utenfor de tre temaområdene “Hav, liv og samfunn”. På noe lengre sikt kunne man forestille seg en klynge for estetiske fag som arena for utforskning av kunst, litteratur og teater i forhold til hav-liv-samfunn også blir tatt med i den nye strategiplanen. Det kunne dreie seg om forskning i relasjon til, for eksempel, havet i litteratur, kunst/visuell kultur og i teater så vel som sceniske landskap i estetikken generelt.

Arkiv og samlinger

Vi støtter strategiutkastets vektlegging av arkiv og samlinger (s. 14) og utvikling av Universitetsbiblioteket (F7), som utgjør en naturlig forlengelse av punktene om klyngesatsinger og nasjonalt ansvar. En må i den sammenheng rette blikket innover til universitetets allerede eksisterende arkiv og samlinger for å utforske om deres kunnskapspotensial er tilstrekkelig opplyst, utnyttet og kommunisert (publisert). Flere av samlingene ved HF har nasjonal interesse som forskningsressurser, noe som krever vitenskapelig ledelse og utviklingsansvar.

Lærer- og lektorutdanning

På s. 15 nevnes satsing på “oppdatering av lærere i grunn- og videregående skole”, altså som en del av satsingen på EVU. I lys av at satsingen på lektorutdanning har vært sterkt fremhevet i seinere tid, også av sentralledelsen, er det litt påfallende at dette ikke nevnes i strategiutkastet.

Språkpolitikk og internasjonalisering

Strategiutkastet legger vekt på å ha en “god språkpolitikk” (s. 16 og 17) som ledd i internasjonaliseringsarbeidet. Vi støtter både målet om god og tilpasset norskopplæring for utenlandske studenter og arbeidskraft, språkopplæring for administrativt personale og kvalifisering av studenter for et internasjonalt arbeidsmarked. Vi etterlyser likevel tydeligere spor etter det det språkpolitiske grunnlaget som UiB vedtok i 2007 med stikkordet “mest mulig parallellspråklig praksis” og kvalitetsmål for god norsk språkbruk. Dette språkpolitiske grunnlaget har sikret UiB et godt omdømme, er ikke kostbart å gjennomføre og vil sikre konsistens i kvalitetsarbeidet.

Vi legger i forlengelsen av dette til grunn at det endelige strategidokumentet publiseres på begge de offisielle målformene samt et fremmedspråk. Fordeling bokmål–nynorsk kan sikres enten gjennom parallellutgaver eller språkdeling av dokumentet. Det sistnevnte prinsippet har i dag fått god hevd og er kanskje minst kostnadskrevende.

Et viktig ledd i internasjonaliseringsarbeidet er et universitet som evner å være vertskap for internasjonale konferanser og seminar. Her har UiB et stykke vei å gå sammenliknet med mange andre – også utenlandske – læresteder. Et punkt om å bli effektivt som konferansearrangør var inne i en tidligere versjon av strategidokumentet, det bør vurderes gjeninntatt.

Vennlig hilsen

Johan Myking
instituttleder

Siri Fredrikson
administrasjonssjef

Kopi
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Fakultetene
Universitetsmuseet i Bergen
Universitetsbiblioteket
Avdelingene
UiB Global
Organisasjonene
Studentparlamentet

Referanse
2014/1649-LARNI

Dato
26.03.2015

Høring: Ny strategi for Universitetet i Bergen 2016-2022

Gjeldende strategi for Universitetet i Bergen utløper 2015. Arbeidet med en ny strategi startet under styreseminaret 24. oktober 2013. En egen *arbeidsgruppe* ble etablert under ledelse av prorektor, og med dekanene, museumsdirektør, eiendomsdirektør og to studenter som medlemmer, sammen med et sekretariat ledet av kommunikasjonsdirektøren. Siden styremøtet 23. februar 2014 har strategiarbeidet vært fast post på alle styremøter. Styret har aktivt bidratt i prosessen, både i styremøtene og på seminarer.

Arbeidsgruppen har invitert til innspillmøter med fakultetene og avdelingene ved UiB, møter med studentene og et åpent møte på Litteraturhuset i oktober 2014 der en egen UiB-omdømmeundersøkelse ble presentert og debattert. Arbeidsgruppen har innhentet nødvendig analysemateriale, og invitert enkeltpersoner for å holde presentasjoner med relevans for strategiarbeidet. Dokumentasjon, presentasjoner og datagrunnlag, har fortløpende blitt publisert på egne nettsider: <http://www.uib.no/uib2022>,

Arbeidsgruppen har mottatt en lang rekke innspill, analyser, kommentarer og forslag. Sammen med styrets føringer og arbeidsgruppens vurderinger var dette grunnlaget for det første forslag til strategitekst som Universitetsstyret drøftet i møte 12. februar i år.

Styret legger vekt på at strategien ikke skal være en plan for forskning, men et dokument som skal være med på å gi våre forskere og studenter muligheter til å utføre fremragende arbeid – individuelt og i grupper – i best mulige omgivelser.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

---

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 01/02
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler

Utkastet til tekst har tittelen «Hav, liv, samfunn», og «Kunnskap som former samfunnet» som overordnet visjon. De fire oppdragene «Vi utforsker», «Vi utdanner», «Vi utvikler» og «Vi utfordrer» er konkretisert i følgende fire strategiske mål for perioden 2016 – 2022:

- UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakultet ha fagmiljøer i verdensklasse, og flere med høy internasjonal standard.
- UiB skal bli Norges mest attraktive studiested. Innen 2022 skal bachelor- og masterstudenter ved UiB ha en gjennomføringsgrad på 70 %
- UiB skal innen 2022 være en mer ettertraktet kompetanseinstitusjon ved å styrke vårt arbeid for langvarige og utviklingsorienterte relasjoner med myndigheter, næringsliv, organisasjoner og samfunnsliv.
- UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog i og med omverden. Innen 2022 skal vi være ledende i Norge på digital formidling.

Strategiutkastet avsluttes med en del to som gjennomgår ulike tilretteleggende aktiviteter og tiltak som blir vurdert som forutsetninger for å lykkes med å nå visjon og mål for strategiperioden. Det gjelder etablering av kunnskapsklynger, infrastruktur, organisasjonsutvikling, rekruttering, finansiering, profilering, digitalisering, internasjonalisering og satsing på læringsmiljø.

Styret ga på møtet 12. februar sin tilslutning til retningen og strukturen i strategidokumentet, og ga universitetsledelsen fullmakt til å ferdigstille et utkast for høring i organisasjonen.

Det foreliggende utkastet, hvor kommentarer og merknader fremkommet i styremøtet er innarbeidet, sendes med dette ut til høring.

For å gjøre sorteringen av tilbakemeldingene i høringsrunden oversiktlig er avsnittene i første del av strategiutkastet bokstavert og nummerert. I den endelige versjonen av teksten vil merkingen bli tatt vekk.

Høringsfristen er satt til **mandag 15. juni**. Fakultetene bes om at høringsutkastet også sendes instituttene og sentrene for kommentarer.

På grunnlag av merknader og kommentarer i høringsrunden vil universitetsledelsen ta sikte på å ferdigstille et endelig og språklig gjennomarbeidet forslag til strategi for perioden 2016-2022 som kan legges fram for styret i møte 28. august.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Vedlegg:
Utkast til nytt strategidokument for UiB 2016-2022

Avd: Studentutvalget

Bergen, 05.06.2015

Vyrde fakultetsleiing,

Vi i Humanistisk studentutval opplev Strategi – HF 2016-2022 som eit velreflektert dokument som peikar på humanioras fortrinn og relevans. Vi registrerar med glede at studiemiljøet takast på alvor, men opplev likevel nokre manglar ved dokumentet.

Under *Utdanning: God studiekvalitet og attraktive læringsmiljø* – ønskjer vi at satsinga på digitale læringsformer, læremidlar og vurderingsformer må uttrykkast meir offensivt enn det som er tilfellet. I tidsperioden 2016-2022 bør det ikkje berre leggest til rette for bruk av digitale læringsformer og læringsmidler, men gjevast tilbod om. Vi oppmodar fakultetet om å vere opne for varierte vurderingsformer, både i digitalt og andre format.

Vi opplev det som positivt at mottaket av nye studentar satsast på. Mottaket må gjerne koordinerast med ei mentorordning, slik at studentane får gode røynsler av både mottaksveke og utover i studieløpet. HSU saknar ei satsing på studiemiljøet undervegs i studieløpet utover mentorordning. Her ser vi gjerne at studentanes eigne organisasjonar blir nemnde. Vi vil gjerne bidra til studiemiljøet og vere med på fakultetets satsing framover. For det sosiale miljøet kan særleg Humanistisk studentutval (HSU), HF-revynen og Ad fontes nemnast. Eit godt studiemiljø kan bidra til betre gjennomføring, samt auka rekruttering både internt på universitetet, og ut mot samfunnet elles. Kva gjeld arbeidslivsrelevans bør Humanistanes arbeidslivsutval nemnast for det verdifulle arbeidet dei gjer for å synleggjere humaniorautdanna studentars kompetanse og mogelegheiter.

Beste helsing

Humanistisk studentutval